

**OPETUSMINISTERIÖN JA OULUN YLIOPISTON VÄLINEN TULOSSOPIMUS
KAUDELLE 2004 - 2006 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2006**

TAVOITTEET

VAIKUTTAVUUS JA LAADUNHALLINTA

Yliopistojen toiminnan tavoitteita ohjaa yliopistolaki ja Valtioneuvoston 4.12.2003 hyväksymä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma.

Yliopiston on kansainvälinen tiedeyliopisto, joka edistää sivistystä ja aineellista hyvinvointia erityisesti Pohjois-Suomessa. Yliopiston painoaloja ovat biotekniikka, informaatiotekniikka sekä pohjoisuus ja ympäristöala.

Yliopisto vahvistaa strategiatyötään oman profiloitumisensa tukena.

Yliopistojen tavoitteena on toiminnallaan vaikuttaa siihen, että suomalaisen yhteiskunnan kulttuurinen, sosiaalinen ja taloudellinen hyvinvointi lisääntyy. Yliopistot ottavat kaikessa toiminnassaan huomioon kestävän kehityksen periaatteen. Yliopistojen tavoitteena on tutkimuksen, tutkijankoulutuksen, opetuksen ja taiteellisen toiminnan korkea kansainvälinen taso ja laatu. Yliopistot jatkavat kokonaisvaltaisen laatutyön ja sen menetelmien kehittämistä. Arviointien tuloksia hyödynnetään osana yliopistojen toiminnan laadun kehittämistä.

Yliopistot vahvistavat tutkimuksen ja opetuksen perusedellytyksiä kehittämällä niitä tukevia kirjasto- ja tietopalvelujaan sekä tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuuriaan. Yliopistot kehittävät virtuaaliopetuksen tarjontaa osana muuta opetuksen kehittämistä.

Tutkimus ja tutkijankoulutus

Yliopistoissa harjoitettavassa tieteellisessä tutkimuksessa painotetaan korkealaatuista, kansainvälisesti kilpailukykyistä ja eettisesti kestävää tutkimusta.

Yliopistot vahvistavat ammattimaisen tutkijanuran edellytyksiä Tutkijakouluja kehitetään tärkeimpänä väylänä tohtorintutkintoon, joka on tieteellisten jatko-opintojen ensisijainen tavoite. Tutkijakouluihin rekrytoidaan aktiivisesti ulkomaisia opiskelijoita ja tutkijoita. Tavoitteena on, että vuonna 2006 tutkijakoulujen opiskelijoista 10 prosenttia on ulkomaalaisia.

Yliopiston keskimääräinen tohtorin tutkintotavoite kaudella 2004 - 2006 on 158 tutkintoa vuodessa jakautuen aloittain seuraavasti:

Humanistinen	11
Kasvatustieteellinen	7
Terveystieteet	5
Kauppatieteellinen	5
Luonnontieteellinen	48
Teknillistieteellinen	33
Lääketieteellinen	44
Hammaslääketieteellinen	5

Peruskoulutus

Opiskelijavalintojen kehittämiseksi laaditaan yhteistyössä yliopistojen kanssa toimenpideohjelma opiskelijavalinnan kehittämisstrategioiden, opiskelijavalintojen yhteistyötä koskevan selvityksen ja opiskelijavalintojen arvioinnin pohjalta. Toimenpideohjelman ja kehittämistoimien avulla nopeutetaan opintoihin sijoittumista, vähennetään valintayksiköiden määrää sekä kevennetään yleisesti valintamenettelyjä valtakunnallisesti ja kunkin yliopiston tasolla. Tavoitteeksi asetetaan, että tulossopimuskauden 2004-2006 loppuun mennessä vähintään 50 prosenttia uusista opiskelijoista on samana vuonna toisen asteen koulutuksen päättäneitä.

Yliopistot ottavat käyttöön kaikilla aloilla opiskelijoiden kanssa laadittavan henkilökohtaisen opintosuunnitelman vuoteen 2006 mennessä. Yliopistot valmistelevat ja toteuttavat kaksiportaisen tutkintorakenteen toimeenpanon ja opintojen mitoituksen uudistuksen opetusministeriön työryhmän muistiossa esitettyjen (OPM:n muistioita 39:2002) linjausten mukaisesti.

Yliopistot ottavat koulutustarjonnan suuntaamisessa huomioon erityisesti kansallisen terveystieteiden, opettajankoulutuksen ja tietoteollisuusalojen muuttuneet tarpeet. Koulutustarjonnan suuntaamisessa tulee hyödyntää rakenteellisen kehittämisen mahdollisuuksia.

Yliopiston uusien opiskelijoiden tavoite kaudella 2004 - 2006 on 2 220 opiskelijaa vuodessa. Tähän sisältyy 40 aloituspaikan lisäys Kajaaniin.

Keskimääräinen ylempien korkeakoulututkintojen tavoite vuosina 2004 - 2006 on 1 510 tutkintoa vuodessa, joista 190 aineenopettajakoulutuksessa jakautuen aloittain seuraavasti:

	<i>Ylemmät kk-tutk.</i>	<i>joista aineenop.</i>
Humanistinen	180	98
Kasvatustieteellinen	250	12
Terveystieteet	45	
Kauppateieteellinen ¹⁾	130	
Luonnontieteellinen	315	80
Teknillistieteellinen	450	
Lääketieteellinen	100	
Hammaslääketieteellinen	40	

¹⁾ Kauppateieteellisen alan ylempien korkeakoulututkintojen tavoite sisältää 30 Lapin yliopistossa tutkintoa suorittavaa.

Kansainvälistyminen

Yliopistot tiivistävät ja lisäävät kansainvälistä yhteistyötä ja verkostoitumista siten, että suomalaiset yliopistot ovat kilpailukykyisiä ja aloitteellisia toimijoita ja arvostettuja yhteistyökumppaneita erityisesti Euroopan korkeakoulutus- ja tutkimusalueella. Yliopistot lisäävät yhteistyötä Venäjän kanssa ja vahvistavat suomalaista Venäjän-asiantuntemusta.

Yliopistot lisäävät englanninkielistä opetustarjontaa vahvuusaloillaan ja kiinnittävät erityistä huomiota opetuksen ja opetusmenetelmien laatuun. Yliopistot rekrytoivat ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita pääasiassa maisteritason opintoihin sekä jatkokoulutukseen. Opintojen ohjauksessa otetaan ulkomaisten opiskelijoiden erityistarpeet huomioon. Suomen/ruotsin kielen ja suomalaisen kulttuurien opetusta tutkinto-opiskelijoille lisätään.

Yliopiston ylempää korkeakoulututkintoa suorittavista opiskelee ulkomailla vuosittain

yli 3 kk jakson 460 opiskelijaa.

Yliopisto lisää ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrää siten, että vuonna 2006 yliopistossa opiskelee 350 tutkintoa suorittavaa ulkomaalaista.

Yhteiskunnalliset tehtävät

Yliopistot vahvistavat alueiden elinvoimaisuutta verkostoitumalla alueiden keskeisten toimijoiden kanssa. Uusia yliopistoyksiköitä ei enää perusteta, vaan alueelliset yliopistokeskukset ja muut yliopistojen aluetoinnot kootaan riittävän laajoiksi kokonaisuuksiksi, niin että niillä on edellytykset saavuttaa toiminnassaan korkea laatu ja vaikuttavuus. Ammattikorkeakoulujen kanssa tehdään yhteistyötä valmistuneiden yhteisten strategioiden linjausten mukaisesti.

Yliopistot kehittävät yhteyksiään elinkeinoelämään tehostamalla liiketoimintaosaamistaan, innovaatiopalvelujaan sekä tutkimustulosten kaupallista hyödyntämistä. Yliopistojen mahdollisuuksia tukea yrittäjyyttä vahvistetaan. Alueellisessa toiminnassa suositetaan yhteisrahoitteista toimintamallia.

Yliopistot tukevat aikuiskoulutuksellaan työllisyyttä ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista. Aikuisten mahdollisuuksia suorittaa yliopistotutkinto edistetään käyttämällä hyödyksi maisteriohjelmia ja avoimen yliopisto-opetuksen tarjontaa (alempi korkeakoulututkinto).

Yliopistolla on Kajaanin yliopistokeskuksen koordinaatiovastuu.

Yliopiston avoimen yliopisto-opetuksen väylän kautta tutkinto-opiskeluun siirtyvien tavoite on vuosittain 100 opiskelijaa.

Avoimen yliopisto-opetuksen tavoite on vuosittain 1 300 laskennallista kokovuotista opiskelijapaikkaa.

Rakentaminen

Valmistelua jatketaan musiikki- ja varhaiskasvatuksen sekä kirjaston uudisrakennustarpeitten selvittämiseksi.

Harjoittelukoulut

Harjoittelukoulujen tavoitteena on opettajankoulutusta palvelevan toiminnan korkea taso ja läheinen vuorovaikutus yliopiston kanssa. Harjoittelukoulut huolehtivat opetussuunnitelmatyön ja opetuksen laadusta sekä kehittävät monipuolista opetusharjoittelua ja opetusteknologian käyttöä.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Yliopistot kehittävät työyhteisöään siten, että niiden kilpailukyky työnantajina paranee ja henkilöstön työkyky ja -tyytyväisyys lisääntyvät. Yliopistot edistävät tasa-arvoisen työ- ja tiedeyhteisön kehittymistä. Yliopistojen henkilöstöpolitiikan arvioinnin ja seurannan mahdollistamiseksi tilinpäätöksiin sisällytetään henkilöstötilinpäätös tai tätä vastaavat henkisten voimavarojen hallinnan tiedot.

Osapuolet sitoutuvat valtion uuden palkkausjärjestelmän käyttöönottoon siitä tehtävän sopimuksen mukaisesti.

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Yliopistot kehittävät toiminnallista tehokkuuttaan ja rakenteita siten, että perusvoimavaroja voidaan uudelleen kohdentaa opetuksen ja tutkimuksen edellytysten parantamiseen ja painoalojen vahvistamiseen. Rakenteellisessa kehittämisessä otetaan huomioon korkeakoulujen rakenteiden kehittämistä koskevan selvityksen ja suoritettujen arviointien tulokset.

Yliopistot laajentavat toimintansa rahoitus pohjaa suoran budjettirahoituksen lisäksi hankkimallaan täydentävällä rahoituksella. Täydentävän rahoituksen tulee tukea yliopistojen perustehtäviä ja niihin liittyviä tavoitteita. Tavoitteena on myös täydentävään rahoitukseen liittyvien menettelytapojen, hallinnoinnin ja seurannan korkea taso osana yliopiston laatujärjestelmää.

Yliopiston varsinaista budjettirahoitusta täydentävän rahoituksen osuus on vähintään 32 prosenttia yliopiston kokonaisrahoituksesta.

Yliopiston liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite vuonna 2006 on 12 800 000 € ja kannattavuustavoite 384 000 € (3 % tuloista). Yhteistoimintatutkimuksen tulotavoite on 35 500 000 € Lahjoitusten arvioitu määrä on 1 500 000 € ja sponsoritulojen 30 000 €

Harjoittelukoulujen nettoutettavia tuloja arvioidaan vuonna 2006 kertyvän 112 000 euroa, josta 6 000 € liiketaloudellisesta toiminnasta ja 100 000 € yhteisrahoitteisesta toiminnasta.

Yliopistot tehostavat tutkijankoulutusta siten, että väittelijöiden keski-ikä (mediaani) laskee 32 vuoteen sopimuskauden loppuun mennessä Opetuksen laatua ja opintojen suunnittelu-, ohjaus- ja seurantajärjestelmiä kehitetään niin, että opintojen läpäisy tehostuu ja tutkintojen suorittamisajat lyhenevät erityisesti humanistisella, matemaattis-luonnontieteellisellä ja teknistieteellisellä koulutus alalla.

Tavoiteajassa suoritettujen ylempien korkeakoulututkintojen osuus kasvaa.

Kokopäiväopiskelijoiden osuus ylempää ja alempaa korkeakoulututkintoa suorittavista kasvaa.

VOIMAVARAT VUONNA 2006

Toimintamenot

Tulos sopimuksen 2004 - 2006 tavoitteiden saavuttamiseksi vuodelle 2006 yliopiston toimintamomentille (momentti 29.10.21) esitetään

	vuosi 2004	vuosi 2005	vuosi 2006
Perusrahoitus	109 941 000 €	111 921 000 €	114 881 000 €
Valtakunnallisten tehtävien rahoitus	535 000 €	535 000 €	535 000 €
Valtakunnallisten ohjelmien rahoitus	6 668 000 €	5 828 000 €	5 484 000 €
Hankerahoitus	2 648 000 €	3 636 000 €	1 345 000 €
Tuloksellisuusraha	2 436 000 €	2 661 000 €	2 675 000 €
Yhteensä	122 228 000 €	124 581 000 €	124 920 000 €
Edellisiltä vuosilta siirtyneet	22 889 000 €	24 229 000 €	
LTA:t			

Perusrahoitus

Perusrahoitukseen sisältyy

- 859 000 € avoimen yliopisto-opetuksen järjestämiseen
- 2 407 000 € tutkijakoulujen palkkausmenoihin
- 7 063 000 € muuhun yhteiskunnalliseen palvelutehtävään osoitettavaa rahoitusta yliopiston muun toimintamenorahoituksen ja omavastuun kattaessa tehtävien vaatiman muun rahoituksen.

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 1 858 000 € 16.12.2004 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin.

Oulun yliopistolle osoitetun biotekniikan erityisrahoituksen perustaso säilytetään vähintään vuoden 2003 tasolla. Rahoitus osoitetaan ensisijaisesti Biocenter Oulun toiminnan tukemiseen.

Valtakunnallinen rahoitus

Yliopiston toimintamomentille esitetään sopimuskaudella vuosittain valtakunnallisten tehtävien perusteella rahoitusta 535 000 €

Yhteensä 5 484 000 € valtakunnallisiin ohjelmiin seuraavasti:

Kansallinen terveysprojekti 1 346 000 € josta

- 1 126 000 € lääkärikoulutuksen laajentaminen, 15 opiskelijapaikan lisäys vuonna 2001 ja 8 opiskelijapaikan lisäys vuonna 2002
- 100 000 € kuntoutuksen opetus ja tutkimus yhteistyössä LaY:n kanssa (2004-2006)
- 50 000 € teleterveydenhuollon keskus yhteistyössä STM:n kanssa (2004-2006)
- 70 000 € erikoispuheterapeuttien koulutus yhteistyössä HY:n kanssa (2004-2006)

Tietoyhteiskuntaohjelma 1 465 000 € tietoteollisuusalojen tutkimus- ja koulutusedellytysten vahvistaminen

Virtuaaliyliopisto 833 000 € josta

- 168 000 € TieVie-yhteistyöhankkeeseen kohdennettavaksi hankkeen yliopistoille
- 100 000 € TORUS-yhteistyöhankkeeseen kohdennettavaksi hankkeen yliopistoille
- 100 000 € Verkosto-Vatti
- 80 000 € Terveystieto
- 65 000 € kuntoutuksen virtuaaliopinnot
- 320 000 € yliopiston priorisoimiin virtuaaliopetushankkeisiin ja niihin liittyvään henkilökoulutukseen sekä valtakunnalliseen virtuaaliyliopistotoimintaan

Opettajien koulutus 630 000 € liitteen mukaisesti

Opiskeluprosessien kehittäminen 300 000 € Walmiiksi Wiidessä Wuodessa -hanke (2004-2006)

Biokeskuksen tutkimusedellytysten, laitteiden ja uusien kehittämishankkeiden vahvistamiseen 260 000 €

Liiketoimintaosaaminen 400 000 € tietoteollinen liiketoiminta sekä johtaminen ja organisaatiot (2004-2006)

Korkeakoulujen alueellisen kehittämisen ohjelma 250 000 € Kajaanin yliopistokeskuksen opetusyhteistyön kehittäminen Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa sekä yliopistokeskuksen luonnontieteellisen opettajakoulutuksen kehittäminen (30 sisäänotto) (2004-2006)

Hankkeet

Yliopiston hankkeet

- 100 000 €maakuntakorkeakoulu (2004-2006)
- 150 000 €biotekniikan sekä mikro- ja nanoteknologian -hanke
- 200 000 €paino- ja kehittämisalajat
- 45 000 €tiedeviestinnän koulutuksen kehittäminen yhteistyössä HY:n kanssa (2006-2007)
- 75 000 €International Master's Program in Financial and Management Accounting (2006-2007)
- 75 000 €Master's Programme: Education and Globalisation (2006-2007)

Varustaminen

- 300 000 €Linnanmaan kampusalue ja lääketieteellinen tiedekunta
- 400 000 €mikro- ja nanoteknologiankeskus

Yliopistolaitoksen yhteiset menot

Momentille 29.10.22.1. esitetään vuodelle 2006

- 50 000 €Pohjoisen Cross Border University -toiminnan valmistelu yhteistyössä LY:n kanssa

Harjoittelukoulut

Harjoittelukoulun toimintamomentille esitetään

	vuosi 2004	vuosi 2005	vuosi 2006
Perusrahoitus	9 834 000 €	9 862 000 €	9 977 000 €
Hankerahoitus	17 000 €	17 000 €	14 000 €
Tuloksellisuusraha	15 000 €		
Yhteensä	9 866 000 €	9 879 000 €	9 991 000 €
Edelliseltä vuodelta siirtyneet	103 000 €	215 000 €	
LTA:t			

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 115 000 € 16.12.2004 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin.

Toimintamenoihin sisältyy koulutuksen ja tutkimuksen tietostrategiahankkeeseen 14 000 €

TULOSSOPIMUKSEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan vuosittain tulosneuvottelujen yhteydessä. Opetusministeriö antaa tulosneuvottelujen suullisen palautteen lisäksi yliopistoille syksyn aikana kirjallisen palautteen mm. raportoinnin laadusta, toiminnan tuloksellisuudesta ja kehittämistarpeista strategisilla painopistealueilla.

Yliopisto toimittaa annettuja määräaikoja noudattaen KOTA -tietokantaan pyydyt tiedot ja varautuu KOTA -tietokannan kehittämisen edellyttämiin muutoksiin omissa seuranta- ja raportointijärjestelmissään.

Arvo Jäppinen
Ylijohtaja

Lauri Lajunen
Rehtori

Markku Mattila
Johtaja

Hannu Pietilä
Hallintojohtaja

Liitteet:

- Liite 1. Rakennerahasto-ohjelmat
- Liite 2. Valtakunnallisten tehtävien ja perusrahoitukseen sisältyvien yhteiskunnallisten palvelutehtävien rahoitus kaudella 2004 - 2006
- Liite 3. Opettajankoulutuksen kehittämisohjelma 2004 - 2006

Rakennerahasto-ohjelmat

- * DI, sähkö- ja tietotekniikka
- * FM, tietojenkäsittelytiede (Oulu ja Kajaani)
- * DI, ympäristöinformatiikka
- * FM, kemia (Kokkola)
- * Farmaseutti (yhteistyössä KuY:n kanssa)
- * FM ja TtM, hyvinvointiteknologia
- * KTM, logistiikka
- * FM, viestintä
- * KM, venäjän kieli ja kulttuuri (Kajaani)
- * Tilojen varustaminen

Hankkeiden toteutuksen edellytyksenä on, että ne muuten täyttävät ohjelma-asiakirjan/ toimintalinjan/ toimenpidekokonaisuuden yleiset edellytykset. Opetusministeriö ei ota kantaa hankkeiden rahoituksen riittävyyteen.

OPETUSMINISTERIÖ
Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto

LIITE 2

Valtakunnallisten tehtävien ja perusrahoitukseen sisältyvien yhteiskunnallisten palvelutehtävien rahoitus 1000 euroa/vuosi (ei sis. avointa yliopisto-opetusta)

OULUN YLIOPISTO

Valtakunnalliset tehtävät

Saamen kieli ja kulttuuri	500
Viron kieli ja kulttuuri	35

Perusrahoitukseen sisältyvät yhteiskunnalliset palvelutehtävät

Kajaanin yliopistokeskus (sis. FM-koulutuksen)	1 000
Sodankylän geofysiikan observatorio (sis. avaruustutkimus)	1 500
Lastentarhaopettajakoulutus	700

Tutkimustulosten hyödyntämiseen liittyvien palvelujen kehittäminen ja alueellisen vaikuttavuuden vahvistaminen sisältää

- Meri-Lappi Instituutin,
- Thule instituutin
- Raahen toimintojen kehittäminen ja
- Perämerenkaari -yhteistyön (yhteistyössä LY:n kanssa)

OPETUSMINISTERIÖ
Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto

LIITE 3

Opettajankoulutuksen kehittämisohjelma 2004-2006

Oulun yliopiston aineenopettajankoulutuksen tavoitteena on vähintään 190 aineenopettajan valmistuminen vuosittain. Humanistisella alalla valmistuu vuosittain vähintään 98 aineenopettajaa. Yliopisto suuntaa humanistisella alalla koulutustaan kielten aineenopettajatarpeisiin, erityisesti englantiin ja ottaa huomioon kasvavat äidinkielen ja kirjallisuuden aineenopettajatarpeet sekä vähäisen opettajatarpeen historia-aineissa. Matemaattis-luonnontieteellisellä alalla valmistuu vuosittain vähintään 80 aineenopettajaa erityisesti matematiikan, fysiikan ja kemian aineenopettajatarpeisiin. Kasvatustieteellisen alan koulutustaan yliopisto kohdentaa luokanopettajakoulutukseen vähintään nykylaajuudessaan ja ottaa huomioon kasvavat tarpeet opettajan pedagogisten opintojen suoritusmahdollisuuksissa.

Oulun yliopisto toteuttaa erillisrahoituksella vuosina 2004-2006 opettajankoulutuksen laajennusohjelmaa seuraavasti:

Hanke	2004 (1000 euroa)	2005	2006	
Aineenopettajien lisäkoulutus (- englanti 10 - matematiikka, fysiikka, kemia 30)		200	330	300
Kielikylpyopettajien koulutus (16/vuosi)	100	100	100	
Maahanmuuttajien suomenopettajien koulutus (40)	30	40	30	
Opettajan pedagogisten opintojen laajentaminen (40/vuosi) Hanketta esitetään aloitettavaksi 2005.		200	200	
Yhteensä	330	670	630	